

léha emberek frázisokkal nyugtatják meg bűnös lelkiismeretüket és — ami még rosszabb — akadályozzák a komoly emberek munkáját.

Félre a görögtüzes frázisokkal és komolyan foglalkozni a kisebbség gazdasági kérdéseivel, mert ezek életbevágóan fontosak.

Különben, ha nem is ilyen alakban, körülbelül erre a meggyőződésre jut Csepella József is említett cikkében, amikor ezt mondja: az érdekközösség tudatos felismerése képezheti csupán kisebbségünk igazi egységének alapját.

Tóth Bagi István

A középosztály

A középosztály férfi és női egyéneinek életét veszélyes és elkoptató erők befolyásolják. Talán szokatlanul hat ez a megállapítás: a nyugalom, a biztonság a lélek felfelétörését, az invenciót tompítja el. Ez pedig azért jelent veszélyt a középosztálybeli felnőtt egyénekre, mert a szellem és lélek előretörése és fejlődése csak küzdelmen keresztül érvényesülhet. Bár részben igaz az, hogy a szabályozott élet nyújtja a legbiztosabb lehetőséget a folytonos, nyugodt szellemi fejlődésre, de azért igaz az is, hogy a szellemi élet izmosodása éppen az ellenhatásokkal való küzdelem és szembehelyezkedés esetén észlelhető. Ezt, a küzdelemből születő koncentrált szellemi és lelki munkát a középosztály egy részének élete nem mindig reverálja, mert szabályosan lepergő színte mesterségesen kerüli a rendkívüli és nehéz helyzeteket. Sokszor hiányzik bennük egy nagy és mély emócióból születő lendület, az értékesebb életnívó, a nagyobb tudás, a mélyebb lelkiélet felé. A hétköznapi, szürke kötelességteljesítés mechanikussá teszi őket. Fáradságukra enyhülést pedig kis baráti körökben, öszejjöveteleken próbálnak keresni.

Ezekkel a korlátokkal együtt jár az élethorizontnak lényeges beszűkülése is.

A differenciáltabb tudás, a kutatás iránti érzék eltompul bennünk és lassan elhal. A nagyobb és újabb tudományos eredmények kiesnek érdeklődésük köréből. Az új meglátások és az élet új irányjai nehezen szívódnak fel életükbe. Egyszóval: egy retrográd megcsontosodási folyamat indul meg a fejlődés helyett. Sőt, ez olyan méretet is ölthet, hogy egyenesen szembeszállnak a csendes, megszóktatott életkereteket zavaró és megváltoztatni akaró újítások gondolatával. „Nolite turbare circulos meos!” — ezt kiáltja az ilyen polgárember az életét nyugtalanító áramlatok felé.

Az állandó szürke élethorizont eredményezi a kicsinyes, az élet apró problémái között elvesző embertípust. . . A kicsinyes polgári egyének azután törpe, lendületnélküli társadalommá tömörülnek. A kicsinyesség, az elaprózódás áthatja egész életüket, majd pedig az egész társadalmat. Az egyéni eltörpülés és elposványosodás kiárasztja a maga baktériumait és inficiálja az egész társadalmat. Ez pedig azért lehet mélyen tragikussá, mert történelmi szempontból a legnagyobb átütőerőt mégis csak a középosztálynak kell képviselnie, hiszen a nemzet vezetése jórészt az ő kezében van.

Marcell M.